

AR PERSON BARVEC,

VICTORIUS VAR E ESCOP.

Var ion : MONSIEUR DE CATINAT.

UN Escop deus a Franç, den a galite vras,
Oc'h ober e vizit ur vech en em dromplas :
Ur Person a gavas hac a voa rust a vin,
Rac baro en devoa evel ur c'habucin.

Ar Person a hend all a voa bisajet mad :
Tal huel, ha fri caer, ha lêm a zaoulagat,
Hac a rê e zever ebars en e barres
Coulz ha ma rê nicuu ebars en dioces.

AN ESCOP.

An Escop, p'er guelas, a deuas den attaqi,
Balamour d'e varo, ha d'en inqieti :
A belec'h, emezàn, nac eus a bez canton
Oc'h-u deut er vrô-màn evit beza Person?
Hac eur ministr oc'h-u a doues an hiritiqet,
Pe eur bêleg benac eus ar schismatiqet?

AR PERSON.

Autrou, eme'r Person, a drugare Doue,
N'en don en nep féçon an eil nac eguile;
Me gred on christen mad, catholiq, coulz ha c'houi,
Ha ne oun qet perac e teuit d'am attaqi.

AN ESCOP.

Ho paro, eme'r Prelat, a gavàn diféçon,
Ha ne apparchant qet ouz bisach ur Person.
En amzer Moyses guechal voa permetet
Douguen ar barvou hir, mes bremâ iut difennet.

Pell zo abaoe custom, nep a zo christenien,
D'en em raza qempen, dreist oll ar vêleyen;
Ne veler barvou hir nemet gant ar Souisset,

Gant tud a Voscovi pe gant chismatiqet.

Pere zo ridicul en ho c'homportamant ;
Qercoulz en o barvou vel en o guiscamant ;
Ha rac-se cavàn oc'h eus ur fazi bras
Ne douzit ho paro evit nettât ho faç.

Evel un heritiq ho caver er guis-se,
Ha goal exempl a roit gant ar varo hir-se.
Ret e deoc'h e zroc'ha, pe me raï deoc'h ober ;
N'ouzoc'h qet marteze ous pion oc'h eus affer ?

AR PERSON.

Autrou, eme'r Person, na zisplije ganeoc'h,
Va baro a zo dîn, hac hoc'h hini zo deoc'h :
Gant Doue meus-hi bet, ha ne gredfen biquen
E ve ret distruja ar pezh a ro d'an den.

O barvou zo roet gant Doue d'ar voaset
Evit o distingui dious ar femelezet :
Ar re a fell dezo beza hanval outo,
A renq evit ar guir touza pis o baro.

Mes me ne fell qet dîn beza feminizet,
Na trêc'hi va baro, hac hi dija grizet.
Ne deo qet Souisset hepquen a zoug baro.
Meur a bersonach mad pere a zo maro

O deus-hi bet douguet, hac a voà tud santel,
Tud habil, tud prudant ha christenien fidel ;
Ar patriarchet còs el lezen ancien,
Ha prophetet Doue etouez ar Judevien.

Ebestel hor Zalver, hac an Doctoret bras,
Evel Sant Augustin, Sant Jérôm, Sant Ambroas,
Hac ar Pab Sant Gregor, ha Sant Yan Chrisostom,
Hac ouspen daou c'hant Pab demeus ar guêr a Rom

A velomp zo pintet gant barvou bras hac hir,
Ha n'o zougjent qet sur, ma n'o devize guir.
N'int qet bet tamallet gant nicun en o bro,
Qent-se voant enoret balamour d'o baro.

Ha mar en deus douguet ha Calvin ha Luther

Barvou hir evelte ebars en o amzer,
Ne deo qet ho barvou a zo bet tamallet,
Nac a so bet caos ma voant heretiqet.

Ar gabucinet paour na scandalisont den
Evit douguen barvou etoues ar gristenien.
Nan, nan, en em razit, grognit neb a garo,
Evidon-me biqen ne droc'hin va baro :
Guell é ganén mervel, mar bezàn condaonet,
Eguet coll va baro, pa emeus hi maguet.

AN ESCOP.

An Escop en coler a lavar d'ar Person
E reñq en em regli diouz uzach or c'hanton,
Uzach ar gabucinet, hervez o reglennou,
Eo douguen, emezàn, ha caout hir ho barvou.

Mes c'houi zo ur Person, n'en doc'h qet cabucio,
Hac a reñq ho paro distaga dious ho min ;
Rac-se absolutant, na zisplichfe ganeoc'h,
Dre va autorite ec'h ordrenàn deoc'h
Ma teuot pront d'e zroc'ha, anez certenamant
E vezoc'h punisset evel eun insolant.

AR PERSON.

Eur c'hriminel paour a vize condaonet
Da vont d'ar galeou pe da veza crouguet,
Ne vize qet tristoc'h eguet ma voa'r Person
Goude beza clêvet e gondaonaton.

Autrou Doue, mezàn, hemàn'n displijadur !
Ret e ve em enep beza cruel ha dinatur,
D'am beza condaonet da drec'hi va baro,
Nan, nan, guel é ganéa anduri ar maro ;
Ha grit a garfot din, pa dlefac'h va laza,
Va baro a virin bete'n heur diveza.

AN ESCOP.

Ar Prelat o velet aheurtet ar Person,
En accuzas d'ar Roue hep na guir na réson,
Hac a laras dezàn : Sir ho majeste

E deus va enoret ha roet din qalite.

E deus va grêt Escop ha roet din gallout

Ebars em dioces da gommandi partout ;

Eur person paysant a zo em escopi,

En deus, var a velàn, c'hoant d'en em revolti.

Goab a ra ac'hanòn, ha ne fel qet dezàn

Oboissa d'am urz, na ne rei, emezàn.

Justiç a c'houlennàn digant ho Majeste,

Ha condaonation a enep an den-ze.

AR ROUE.

Ar Roue pa glêvas ar Prelat o parlant,

A lavaras neuze : ennes so insolant ;

Ret eo e chasseal demeus an escopti

Ha demeus e Barros, evit ma furai.

Rentet voe eul lizer sinet gant ar Roue

D'ar Person d'e Barros, hac estonet e voe.

AR PERSON.

Ia da ! emezàn, pa lennas al lizer,

Bourdet on ar vech-màn, ne doue qet hep affer.

Ar Roue a barlant, n'aller qet rezista,

N'emeus gard da zifen, ret eo oboissa.

Ha guell ê ganén c'hoas rancout quitât va bro

Eguet n'en deo rancout distruja va baro.

Mes pelec'h e zîn-me ? Ar Roue ne verq qet

Pelec'h e fel dezàn e rafen va retret.

P'am eus va liberte, n'ouffen qet ober guel

Eguet mont da Versaill da velet ar c'hastel.

Biscoas n'on bet eno, hac e clévàn conta

Ne zeus pales er bed comparachet outâ.

Eno vo, a glévàn, e velin traou nevez

Ha ne veljen biscoas vardro va zieguez ;

Ar Roue a velin hac e gourtisanet,

Ha tud ar re vrava a voe biscoas ganet.

C'houi, va baro, zo cauz ma rer diu-me pourmen,

C'hoant bras zo d'o drêc'hi, mes n'er grafen bigen,
Ha james disparti entrezomp ne vezo
Nâ vezin da guenta condaonet d'ar maro.

Mont a ra ar Barveg da Versaill da chom.
Arc'hant a gas gantàn, ne ouzer qet ar som;
Bale a ra dre guêr hac en dro d'ar pales,
A ziabars er guel qercoulz ha diaves.

Guelet a ra ivez ar Roue pa sorti,
Pelec'h benac'h e za, ha pa vez o tebri;
Pa za d'an oferen e ya d'e heuill ive
Da glêvet ar musiq a rer d'e Vajeste.

Ne zeus eno jardin na bali da reded,
Galeri, na traou caër, n'o guel tout ar Barveg.
Ar bed oll a c'houlen, ous e velet hardis
Da dostat ouz ar Roue, hac a sel outàn pis.

Piou ar bêleg barveg a velomp-ni amàn,
Na pe a léc'h eff-én? Nâ qet eus ar vro màn.
Den ne voar lavaret piou é, na p'eus a vro;
Souezet é an oll o velet e varo.

AR MARQUIS.

Alafin eur Marqis, mignon bras d'ar Roue,
A yas da gomz ountâ dre guriosite.
Autrou me ar marquis, o comz ouz ar Barveg,
Dious ho habillamant me gred e zoc'h bêleg.

Me gar ar vêleyen zo mignon d'ar Roue,
Ha mar oc'h eus affer dirac e Vajeste,
Me gomzo evidoc'h diouz an affer oc'h eus,
A rento servich deoc'h dre ar pouvoar a meus.

AR PERSON.

Ho trugarez, Autrou, emezàn d'ar Marqis,
Oblijet bras on deoc'h demeus hoc'h honestis:
Me zo eur Person qès exilet eus va bro,
Ha ne meus qet a gueus hervez m'é deut an dro.

Nep a vez exilet eus a bers ar Roue
A gustum detesti, fachat, touet Doue,

Ha pedi mallozou gant nep zo caos dezo
Da veza exilet, chasseet deus o bro.

Evidon-m'er c'hontrol, ne meus chagrin ebet
O sonjal em hini, na d'e veza quitted;
Rac guell e zoun amàn eguet na oan eno :
Ne ma ou qet er guær-màn a enep va meno.

Em parros ne gaven nemet poan ha trevel,
Labour epad an deis, en nos rancout sevel,
Côves, gueleet tud clàn hac ober sarmoniou,
Ha caout poan ha chagrin ha calz a afferou.

Amàn e moun ervad; n'en deus en tout netra
O troubli va speret, nac ous va dieza;
Lavaret va brevier, celebri va oferen,
Ar rest eus an amzer a zo dia da bourmen.

Ha sulvui a velàn, emeus plijadurez
O velet traou qer caër pe gaëroc'h bemdez.
Contantamant a meus, maç am boe biscoas,
O velet ar Roue, ha mui am bezo c'hoas.

Eur barados bian e cavàn e bales,
Hac o sellet ountâ ne enoufen james :
Ha rac-se, va autrou, n'emeus gard d'ho pedi
Da barlant evidon na d'am recommandi,
Ha qeit ha ma caro va lêzel er vro-màn :
Ne c'houlennàn qet guell eguet mervel ennàn.

AR MARQUIS.

Ar Marquis a c'hoarze o clêvet ar Person,
Hac a voa joa gantàn caout an occasion
Da barlant anezàn e prezanç ar Roue;
Disqueuset voe'r Barveg, ha qemennet e voe.

AR ROUE.

Ar Roue, p'er guelas, a c'houlennas auntâ;
Perac, ha c'houi Person, e zoc'h-u er vro-mâ;
Ha ne zêt d'ho parros da viret ho tenved,
Evel m'ê ho tever ha ma zoc'h oblijet?

AR PERSON.

Allas! Sir, emezàn, mar emeus-hi quitted,
Ne get me zo qiriec, ganeoc'h oun exilet.
Evit oboissa da urz ho Majeste,
Emeus abandonet va denved er c'his-se :
Cetu amâ'l lizer, gant ho torn ê sinet,
Hervez hoc'h ordrenanç emeus oboisset.

AR ROUE.

Penaos, eme'r Roue, exilet oc'h amâ!
Pa exilàn-me tud, pell eont dious ar vro-mâ.
Hac ouspen qement-se, me ne exilàn get
Anes n'am be rêzon : petra oc'h eus-hu grêt?

AR PERSON.

Mar plich d'ho Majeste va c'hlêvet, emezâ,
Me gonto deoc'h perac e zòn deut er vro-mâ :
Va Frelat, a gredàn, en deus va accuset
Dirac ho Majeste, hac en deus ho suadet.

Balamour d'am baro, e defot e zroc'hâ,
Cetu eno'r sujet ma tisplijàn dezâ :
Caër am boa rêzoni ha clasq en em difen,
Ne brize get selaou ar pez a lavaren.

Ret voa diù, emezàn, hep rezoni morse,
Tréc'hi crenn va baro, p'otramant e croc'hje;
Va humor zo calet, ha ne meus get gallet
Consanti de zréc'hi anez bout condaonet.

Ma vizen chicaner, var boues dispign arc'hant,
Em bize gonezet o veza appellant ;
Mes guell ê bet ganén fiziout er Brovidanç,
Hac en em resolvi da zouffe poan ar setanç.

Ar setanç zo roet ma vizen exilet,
Ha gant soumission emeus oboisset,
O veza guell ganén sortial eus va bro
Eguet na vije sur distruja va baro.

Ho Majeste, Sir, o tont d'am exila,
Ne lavare get diù pelec'h en em denna :

Peiñc'h e yazen-me guell d'ober va retret
Eguet da Versaill? evel ma zon deuet?

Nemet er barados ec'h aljen-me pignat,
Ne vouizen donet guell evit ober ervad.
D'ho Majeste, Sir, va Frinç ha va Autroul
En em soumettân tout ha doc'h ordrenançou.

Ho madeles zo bras, credi a rân certen,
Hervez ma remerçân var ho pizach laouen,
E permettot din-me douguen va baro qèz,
Pa na ra droug da zen, bete fin va buez.

AR ROUE.

It, it, eme'r Roue, achuet ar proces :
Dalc'hit mat d'ho paro, ha distroit d'ho parres;
Daou c'hant scoet ho pezo evit ober ho peach,
Ha me a c'hourc'hemen na zeui den d'oc'h ampech.

An histor zo plezant evit ar Person qèz,
Mes evit an Escop n'en deus bet nemet mez.
Ne barloutet en qær, er pales nac er ru,
Nemet dious ar Barveg gant e zoutanen du.

Ar bed oll a lavar eu deus eur speret mat;
Ha nemet goab na rer partout eus ar Prelat.
N'en de qet mat d'an dud, dre zomination,
En em exposi re da gaout confusion.

FIN.

